

Op te bergen
in de band van
29 mei 2007

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

gehouden op 23 mei 2007

INHOUD

Opening	3
Mededelingen	3
Vaststelling van de agenda	4
Verslag vergadering 21 februari 2007 en de lijst van toezeggingen	4
Ingekomen stukken	4
Rondvraag	4
IPO-aangelegenheden	5
Brief van het college van GS van 14 maart 2007 over de stand van zaken van de gedane toezeggingen in de vergaderingen van staten en statencommissies	6
Statenstuk 2007-284; Jaarstukken 2006	7
Statenstuk 2007-282; 4e wijziging Begroting 2007	13
Brief van het college van GS van 28 februari 2007 over beantwoording toezegging toekomstvastheid Stichting VVV Drenthe Plus	13
Noordelijke Rekenkamer; Jaarverslag 2006, Onderzoeksprogramma 2007/2008 en Begroting 2008	16
Sluiting	21
Toezeggingen	22
Bijlage	

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 23 mei 2007 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

A.G.H. Peters (CDA, voorzitter)
M.A.M. Berends (PvdA)
A.H.J. Dohle (VVD)
mevrouw A.H. Fronczek (SP)
S. de Jong (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
P.H. Oosterlaak (SP)
A. van der Tuuk (PvdA)
G.J. Udding (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)

Verder aanwezig:

H. Baas (ChristenUnie)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD)
G.B. Nijhuis (Noordelijke Rekenkamer, agendapunt 12)
mevrouw C. Pietjouw (Noordelijke Rekenkamer, agendapunt 12)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Afwezig:

A. Huizing (PvdA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en heet allen welkom op deze eerste commissievergadering in de nieuwe statenperiode. Hij hoopt dat er in de vergaderingen van deze commissie veel ruimte zal zijn voor debat en dat iedereen zich aan de afgesproken regels houdt. Daarnaast gelden natuurlijk de gebruikelijke fatsoensnormen.

De agenda van vandaag is kort, maar de volgende keer zal het heel anders zijn.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Huizing afwezig is.

Het Presidium heeft besloten dat in het vervolg van het onderwerp recreatie en toerisme alleen de economische aspecten in BFE worden behandeld en dat de heer Looman bij deze besprekingen aanwezig zal zijn. De overige aspecten van dit onderwerp komen in de Statencommissie Omgevingsbeleid aan de orde.

De heer DOHLE vraagt of dit een verandering is ten opzichte van wat bij de presentatie van het college is meegedeeld. De woordvoerders van de fracties op het terrein recreatie en toerisme zitten in BFE en daarom hoort het overall-beleid in deze commissie te worden besproken. Als gedeputeerde Looman economie en promotie voor zijn rekening neemt, rijst de vraag welk onderdeel dan door de heer Munniksmas wordt behartigd, temeer daar mevrouw Haarsma over de ruimtelijke ordening en de heer Bats over de bosbus gaat.

De VOORZITTER zegt de vergadering waarin het Presidium tot deze verdeling heeft besloten, te hebben gemist, maar hij neemt aan dat dit besluit is genomen op verzoek van het college.

De heer DOHLE merkt op dat uit het verslag van die vergadering blijkt, dat deze verdeling slechts is meegedeeld en dat er verder helemaal niet over gesproken is.

De heer LOOMAN wijst erop dat het Presidium een onderdeel van de staten is en dat de staten hun eigen vergaderorde bepalen. Het college meent dat marketing en promotie bij de economische portefeuille horen. De inbedding in het landelijk gebied heeft te maken met ruimtelijke ordening en dat aspect kan daarom volgens het college beter in de Statencommissie Omgevingsbeleid besproken worden. Maar als de staten menen dat alles van recreatie en toerisme in BFE aan de orde dient te komen, zullen de desbetreffende gedeputeerden aanwezig zijn.

De heer DOHLE kan zich voorstellen dat algemene opmerkingen over recreatie en toerisme best door de heer Looman kunnen worden beantwoord en dat wel duidelijk is wanneer ook de heer Munniksmas moet aanschuiven.

De heer LOOMAN zegt dat dit ook voor het college een werkbare situatie is.

De VOORZITTER vraagt ten slotte of de commissie nog wil ingaan op het aanbod van het Ministerie van Financiën om een toelichting te geven op de provinciale financiën 2006. Spreker constateert dat de commissie dit graag doet. Het ministerie zal worden verzocht voorafgaand aan een commissievergadering een presentatie te verzorgen.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform de herziene versie vastgesteld.

4. Verslag vergadering 21 februari 2007 en de lijst van toezeggingen

De heer DE JONG wijst erop dat de lijst van toezeggingen apart is geagendeerd en dat hij zijn opmerkingen voor de bespreking van dat agendapunt bewaart. Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De commissie stemt in met de voorgestelde afhandeling.

6. Rondvraag

De VOORZITTER deelt mee dat door de fractie van GroenLinks een vraag is aangemeld, die eigenlijk niet in deze commissie thuishoort. Maar gelet op de actualiteit van het onderwerp stelt hij voor de heer Langenkamp toch de gelegenheid te geven zijn vraag te stellen.

Daartoe wordt besloten.

De heer LANGENKAMP wijst op het bericht in de krant van vandaag over de verbrandingsinstallatie bij Wijster, waarboven de kop stond Provincie akkoord met twee superovens. Is deze krantenkop een juiste weergave van het standpunt van het college? Zo niet, eist het college dan een rectificatie en zo ja, wat is er dan allemaal veranderd? Via RTV Drenthe kwam het bericht dat het college de behandeling van de vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet laat afhangen van wat Essent aanlevert. Dit is in tegenspraak met een eerdere uitspraak van de gedeputeerde. Hoe zit het nu precies?

Mevrouw KLIP kan zich goed voorstellen dat er enige verwarring is ontstaan, terwijl er in de situatie nauwelijks iets is veranderd.

Het uitgebreide en ingewikkelde vergunningtraject kent een groot aantal juridische stappen. Een van die stappen is dat in dit geval het college van GS van Drenthe moet vaststellen dat de vergunningaanvraag en het milieu-effectrapport (MER) voldoende informatie bevatten om überhaupt aan het besluitvormingstraject te kunnen beginnen. Dát is wat het college gisteren heeft vastgesteld. Zelfs de start van de besluitvorming over een ontwerpvergunning is dus nog helemaal niet aan de orde. In december 2006 heeft Essent Milieu van het college acht weken de tijd gekregen om extra informatie aan te leveren. Die informatie is in maart ontvangen. Pas na 8 augustus, als de formele terinzageliggingstermijn is afgelopen, de termijn, waarin iedereen zijn mening kan geven en de MER-commissie het rapport zal toetsen en als de vertegenwoordigers van VROM en LNV hebben geadviseerd, begint de periode waarin het college een ontwerpvergunning gaat voorbereiden.

Toen Essent in 2003 zijn plannen naar buiten bracht, zag de wereld er heel anders uit: de wetgeving was heel anders en de capaciteit was nog heel beperkt. De situatie is nu dat er heel veel plannen zijn om afval te verbranden en dat vanwege de open grenzen bedrijven hun afval overal vandaan kunnen halen. Het college vond en vindt dit vanuit zijn visie op milieu en klimaat een ongewenste ontwikkeling, vooral vanwege de, ook bij de nieuwe verbrandingslijnen, beperkte mogelijkheden om warmte af te zetten. Het college wil een solide overheid zijn en correct handelen, maar is over de nieuwe plannen zeer kritisch. Het MER, de vergunningaanvraag en een samenvattend verslag van alle besprekingen met Essent worden ter inzage gelegd. Uit het verslag blijkt dat Essent en de provincie het op een aantal punten, waaronder de aangevraagde emissies voor een groot aantal stoffen, maar met name kwik en dioxine en de visie op energie-efficiency, inhoudelijk niet eens zijn. Alleen op basis van de uitkomst van de verstorings- en verslechteringstoets voor het Dwingelderveld, die nog moet worden gedaan, kan het college definitief besluiten of er een vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden doorlopen. Het feit dat het college vraagt om die toets wijst erop dat het wel verwacht dat dit het geval zal zijn, maar ook dit traject moet correct worden gelopen.

De heer LANGENKAMP trekt uit de uitvoerige reactie van de gedeputeerde de conclusie dat de kop in de krant de lading van wat het college hierover heeft gezegd, absoluut niet dekt. In zo'n geval moet het college om rectificatie vragen, want nu denken de mensen die de krant lezen dat er voor de verkiezingen van alles is beloofd en dat het nu dan toch gebeurt. Het college moet daarom iets aan die beeldvorming doen.

Mevrouw KLIP wijst erop dat de heer Langenkamp haar daartoe een eerste mogelijkheid heeft geboden en dat de pers in deze vergadering is vertegenwoordigd.

7. IPO-aangelegenheden

De heer VEENSTRA wijst erop dat de algemene vergadering van het IPO op 28 juni wordt gehouden en dat de statencommissie pas op 27 juni de gelegenheid heeft de geagendeerde stukken te bespreken. Het lijkt hem goed dat de heren Beerda en Klaver ruim voor die tijd de fracties om een reactie vragen en daarna schriftelijk een advies formuleren.

De VOORZITTER gaat ervan uit dat de vertegenwoordigers deze oproep hebben gehoord.

8. Brief van het college van GS van 14 maart 2007 over de stand van zaken van de gedane toezeggingen in de vergaderingen van staten en statencommissies

De heer DE JONG is blij met het overzicht maar ziet graag dat de toezeggingen eerder worden afgewerkt. Verder stelt hij er prijs op dat bij de afgewerkte toezeggingen het hoe en wanneer wordt vermeld. Hij gaat er verder van uit dat de toezeggingen, waarbij geen datum van afdoening is genoemd, over een paar maanden afgewerkt zijn.

De heer VEENSTRA lijkt het verstandig om bij het begin van de nieuwe statenperiode onder de huidige lijst een streep te zetten. Is het niet beter om, mocht daarvoor aanleiding zijn, met een nieuwe lijst te beginnen? Uiteindelijk hebben de staten het wel zelf laten gebeuren dat sommige toezeggingen al lange tijd lopen.

De heer DE JONG is het hiermee eens en wil daarom graag dat de lijst nu snel wordt afgehandeld. Een mededeling als "er wordt aan gewerkt" bij de toezegging over het gebruik van open source-software is dan niet genoeg.

De heer DOHLE meent dat de heer Langenkamp mans genoeg is om ervoor te zorgen dat zijn eigen vragen beantwoord worden.

De VOORZITTER wijst erop dat bij sommige toezeggingen staat dat die de komende maanden worden afgehandeld. Moeten die afspraken dan ook gecancelled worden?

De heer VEENSTRA zegt dat wanneer een harde datum is genoemd, die kan worden gehandhaafd.

De heer UDDING meent dat het voldoende is de lijst op te schonen en daarbij de afspraken over belangrijke zaken te handhaven.

De heer DE JONG vindt het vreemd om een zaak als open source-software waaraan in de commissie veel tijd is besteed, ineens te schrappen. De commissie vond het toch belangrijk? Hijzelf is nog steeds nieuwsgierig naar het antwoord.

De heer LANGENKAMP gaat ervan uit dat toezeggingen die door het oude college zijn gedaan door het nieuwe college worden overgenomen. Hij wil nog steeds graag horen hoe het zit met de open source-software. Hij wil het nieuwe college nog wel enige tijd geven en wil de bestaande lijst handhaven.

De heer VEENSTRA zegt dat dit wat hem betreft alleen geldt voor toezeggingen waarbij een datum van afhandeling is genoemd.

De VOORZITTER zal het college mededelen dat de commissie de toezeggingen waarbij concrete acties of data zijn genoemd, wil handhaven.

De heer DE JONG wil dat aan iedere toezegging een datum van afdoening wordt toegevoegd.

De VOORZITTER constateert dat de commissie die mening deelt.

9. Statenstuk 2007-284: Jaarstukken 2006

Verslag accountant 2006: "Bouwen aan de toekomst"

Mevrouw MULDER is vooral content met de toelichting op de reserves in de jaarstukken.

Volgens de accountant zijn de basisvoorwaarden in orde, maar moet er nog wel meer aandacht zijn voor Planning en Control. Neemt het college de aanbevelingen a tot en met d hierover (pagina's 5 en 6) een-op-een over?

Geldt dit ook voor de aanbeveling dat het risicomanagement beter in de planning en controlcyclus kan worden opgenomen? Wat doet het college om de op pagina 13 met betrekking tot de bestuursrapportages genoemde verbeterpunten te realiseren?

Komt het college met betrekking tot de onderuitputting van de reserves nog met een specifiek plan van aanpak?

Is het mogelijk de staten via bestuursrapportages te informeren over de Reserve beheer vaarweg Meppel-De Punt en de Reserve beheer vaarwegen Zuidoost-Drenthe (pagina 15)?

Kan het huidige college zich vinden in de opmerking van de accountant dat de ontgrondingheffing kan worden opgeheven en zo ja, neemt het die over?

Geldt dit ook voor de Reserve Nationaal Milieubeleidsplan?

Met betrekking tot de Voorziening kapitaalslasten geeft het CDA het college in overweging eens te bekijken of de Motorrijtuigenbelasting (MRB) niet kan worden bevroren.

Spreekster hoort graag van de andere fracties hoe zij in het licht van het CDA-rapport Besparen op reserves denken over besluit V. van het statenstuk. De afspraak is dat voordat tot het instellen van een reserve of voorziening wordt overgegaan, eerst doel, noodzaak, frequentie van de actualisatie en de termijnen waarop rapportages worden uitgebracht, duidelijk moeten zijn. Bovendien moet hiertoe altijd via een apart statenstuk worden besloten. Dat is nu niet het geval en daarom moeten de staten eigenlijk niet met dit onderdeel van het besluit instemmen. Het moet dan maar gewoon uit de exploitatie worden betaald.

Op de pagina's 295 en 241 van de Jaarstukken 2006 wordt gemeld dat per abuis een nadeel van € 1,4 miljoen in de kapitaalslasten is ontstaan. Het is dan mazzel dat de provincie zo goed in haar financiële jasje zit.

Dat op pagina 302 boven de balans ultimo 2005 staat, is ongetwijfeld een vergissing.

Er worden kennelijk nog steeds leningen aan ambtenaren verstrekt. Hoe is de stand van zaken hiervan op dit moment?

Spreeksters fractie ziet graag dat in de toelichting op de programmarekening wordt verwezen naar de pagina's waarop de posten betrekking hebben.

De heer WENDT deelt mee dat zijn fractie met de Jaarstukken 2006 instemt. Het stemt de fractie tevreden dat ook de nieuwe accountant, die toch wel extra alert zal zijn geweest, positief is. Daarom verdienen alle bij de opstelling van de stukken betrokkenen een compliment.

De heer LANGENKAMP is het opgevallen dat er veel eenmalig geld is, terwijl het in de politiek gebruikelijk is vooral structurele middelen beschikbaar te hebben.

Het Rijk heeft geld nodig en gaat in eerste instantie € 20 miljoen bij de provincie weghalen, maar het is zaak dat de provincie niet nog meer geld "pakklaar" heeft liggen voor het geval het Kabinet voor uitvoering van zijn plannen nog meer geld nodig heeft. Daarom moet eigenlijk al het geld, dus ook het bedrag van € 13 miljoen dat Drenthe nu "over" heeft, een bestemming krijgen, bijvoorbeeld in de Voorziening kapitaalslasten kunstwerken, waarna er niet elk jaar een bedrag van € 1,1 miljoen in gestort behoeft te worden, welk bedrag dan structureel vrijkomt.

Enkele weken geleden deed het verhaal de ronde dat Essent over 2004 misschien € 400 miljoen moet terugbetalen vanwege te hoog berekende transportkosten. Het is daarom, ondanks alle voorzorgsmaatregelen die de provincie al neemt, zaak erg voorzichtig te zijn bij het begroten van het dividend. Ook na een eventuele fusie is er een grote kans dat het dividend naar beneden gaat. Uiteindelijk is het dividend

zo hoog omdat de burgers veel betalen; de overheid zou het daarom eigenlijk niet erg moeten vinden wanneer het dividend niet meer zo hoog was.

De staten hebben besloten met de opbrengst van de verkoop van de aandelen Essent de aanleg van de Zuiderzeelijn te bekostigen. Het steeds hoger begroten van het dividend betekent dan dat de aandelen eigenlijk niet verkocht kunnen worden.

De heer UDDING vindt het een voordeel dat PWC, dat al de boeken van zes provincies controleerde, nu ook de accountant van Drenthe is, waarmee de provincies met elkaar kunnen worden vergeleken. Drenthe kan hier zijn voordeel mee doen.

Er is een goedkeurende verklaring zowel met betrekking tot de getrouwheid als de rechtmatigheid afgegeven en de accountant is over het algemeen zeer positief over Drenthe.

Er moet wel aandacht zijn voor de verbetering van de cyclus van planning en control.

De vorm van de jaarstukken doen herinneren aan een telefoonboek uit de jaren zeventig. Een wat compactere vorm zou de inzichtelijkheid en transparantie verbeteren.

De onderuitputting van de reserves geeft de VVD het gevoel dat er in het verleden wel erg voorzichtig is begroot, waardoor de vermogenspositie inmiddels erg ruim is geworden. Neemt het college de aanbevelingen van de accountant op het punt van de reserves over?

Spreker kan zich vinden in de opmerking van mevrouw Mulder dat er iets aan de opcenten MRB zou kunnen worden gedaan.

De heer LOOMAN vraagt of de VVD bedoelt dat het aantal opcenten moet worden verhoogd.

De heer UDDING heeft de indruk dat de gedeputeerde heel goed weet wat hij bedoelt, want ook dit is een manier om de overtollige gelden een bestemming te geven.

Spreker kan zich ook vinden in de opmerking van het CDA over onderdeel V van het ontwerpbesluit.

De heer OOSTERLAAK vindt het "telefoonboek" voor een geheel nieuwe statenfractie een buitengewoon nuttige opsomming bevatten van alles wat in de provincie speelt. Maar de leesbaarheid van het boek is niet groot en daarom moet gezocht worden naar een meer aantrekkelijke presentatie.

De algemene reserve is met € 40 miljoen toegenomen en er is zelfs sprake van een toename van de onderuitputting. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2007 moet duidelijk worden hoe al dit geld ten nutte van de inwoners van Drenthe kan worden ingezet.

De omvang van de liquide middelen - €96 miljoen aan het eind van het boekjaar - is enorm. Natuurlijk is dat een momentopname, maar van zo'n bedrag is de rente per dag al een ruim maandsalaris. Het college moet ervoor zorgen dat het in de toekomst niet meer voorkomt dat er zoveel liquide middelen zijn aan het eind van het jaar.

Heeft het college al plannen om het advies van de accountant met betrekking tot de Reserve versterking economische structuur (pagina 15) op te volgen?

De SP staat achter de aanbevelingen van de Commissie Reserves en Voorzieningen. Zijn er al afspraken gemaakt over hoe die reserves en voorzieningen in de toekomst gemonitord blijven worden?

De SP is het met het CDA eens dat het instellen van reserves een bewuste keus van de staten moet zijn.

De heer VAN DER TUUK constateert dat de fracties het over de meeste punten wel met elkaar eens zijn. Hij wil daarom nog slechts enkele punten aanstippen.

Het is ook de PvdA opgevallen dat het batig saldo over 2006 wel heel groot is, namelijk ongeveer 25% van de jaaromzet. Daarom moet al aan het begin van het begrotingsjaar bekeken worden, of het geld wel op de juiste manier wordt aangewend.

Ook de PvdA hoort graag wat het college gaat doen met de aanbevelingen van de accountant. Staan daarnaast ook in de managementletter nog aanbevelingen?

Welke prioriteit wordt aangehouden bij het volgen van de aanbevelingen?

Spreker is erg tevreden over de positie die Drenthe temidden van de andere provincies inneemt. Hij heeft het gevoel dat Drenthe beter is in processen en wat slechter in de interne beheersing, maar hoort graag welke trend het college in het benchmark ziet.

Op het punt van de treasury scoort Drenthe niet goed. Misschien is het goed dat eens wordt bekeken hoe de liquiditeiten worden bewaakt. Wat wordt aan treasuryplanning gedaan? Hoe worden de middelen in de tijd weggezet? Uit een eerder onderzoek blijkt dat Drenthe op dit punt niet al te best scoort.

Kan het college aangeven wat Drenthe los van de Europese aanbestedingsregels, waaraan het gehouden is, doet met de aanbestedingen die daar in geld onder zitten, dus in de categorie € 0 tot € 50 duizend en € 50 duizend tot €100 duizend? Zijn hiervoor leidraden opgesteld en zo ja, garanderen die een onafhankelijke non-discriminatoire inkoop?

Zijn er al ideeën over de besteding van het batig saldo over 2006?

In het jaarverslag van de griffie wordt onder het hoofdje "overige goederen en diensten van provinciale staten" opgemerkt dat het budget langzamerhand te klein is. Wat doen PS hieraan: komt er meer geld, of worden de luxe koeken bij de koffie meelkoekjes?

Spreker meent dat het niet heel raar is een bestemmingsreserve stads- en dorpsvernieuwing in te stellen. Het is wel zaak de gelden zo snel mogelijk voor het doel waarvoor ze bestemd zijn aan te wenden.

Mevrouw MULDER constateert dat de heer Van der Tuuk daarmee de aanbeveling van de Commissie Reserves en Voorzieningen naast zich neerlegt.

De heer VAN DER TUUK wil het pragmatisch bekijken. Mede naar aanleiding van de passage hierover in de Beleidsbrief wil hij het college wel volgen.

De heer LOOMAN dankt de commissie voor de vele loftuitingen. Ook het college is trots op het verslag van de accountant, te meer daar een nieuwe accountant meestal wat extra kritisch is.

Over de door de accountant aangedragen verbeterpunten is al uitvoerig met hem gesproken en het college zal alle aanbevelingen overnemen.

In het kader van de Voorjaarsnota PLUS zal het college met voorstellen komen voor wijzigingen in de planning van de planning- en controlcyclus. Het is de bedoeling die cyclus helderder en inzichtelijker te maken - alleen opschrijven waarover staten en GS met elkaar van gedachten zouden moeten wisselen - en meer op hoofdlijnen te sturen. De vele informatie die nu wordt voorgelegd zou namelijk wel eens het zicht kunnen vertroebelen op waarover het in de politiek moet gaan. Het is de bedoeling voortaan met zes hoofdstukken te werken, waaraan een aantal prioritaire aandachtsgebieden wordt toegevoegd. Over die prioriteiten wil het college bij de behandeling van de Voorjaarsnota PLUS met de staten in discussie gaan. In de ogen van het college moet de cyclus van planning en control daaraan gekoppeld zijn. De inrichting van de jaarstukken moet ook zodanig zijn dat die aansluit bij de politieke prioriteiten die college en staten met elkaar hebben afgesproken. Het going concern kan dan gewoon zijn gang gaan en de accountant moet daarop goed toezien. De begroting, de bestuursrapportages en de jaarstukken zullen in hetzelfde format verschijnen, waarmee de staten in staat worden gesteld om het hele proces te volgen en zij het college kunnen bevragen als zij van mening zijn dat het op bepaalde punten niet goed gaat. De Werkgroep Programmabegroting heeft hierover een aantal aanbevelingen gedaan, die voor 99,9% sporen met de opvattingen van het college.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat het er uiteindelijk om gaat of de staten nog invloed hebben op de programma's en de onderliggende deelprogramma's: de discussie over van 100 naar 31 naar 6. Als de gedeputeerde ervan uitgaat dat hiertoe vandaag ook al is besloten, is spreker het niet met hem eens.

De heer LOOMAN zegt dat er vandaag niets besloten wordt. Het college zal rond de Voorjaarsnota PLUS met voorstellen komen die in het verlengde liggen van wat de Werkgroep Programmabegroting heeft voorgesteld. Ook over het autorisatieniveau heeft die werkgroep iets opgemerkt. Het ene uiterste is dat er zes programma's zijn en dat er op dat niveau geautoriseerd wordt, maar dat vindt ook de werkgroep te snel. Binnen de programma's moeten politieke prioriteiten worden benoemd, waaraan geld

gekoppeld kan worden en ook dat zou het autorisatieniveau kunnen zijn waarop college en staten met elkaar communiceren. De voorstellen van het college gaan in die richting. Dus niet het autorisatieniveau op hoofdstukniveau en ook niet op individueel product, maar binnen de programmahoofdstukken worden de politieke prioriteiten benoemd en dan wordt gezocht naar een niveau waarop het voor de staten nog mogelijk is op hoofdlijnen te sturen; dat was immers het uitgangspunt.

Met betrekking tot met name de onderuitputting van de reserves en voorzieningen zal het college goed luisteren naar wat de werkgroep uit de staten hierover heeft opgemerkt. Er zijn ook geen grote verschillen van mening. Om te voorkomen dat er geld op de plank blijft liggen, zal het college voorstellen alle uitgaven via de exploitatie te laten verlopen tenzij het niet anders kan. Het college zal veel geld nodig hebben om alle ambities die in het Bestuursprogramma staan te verwezenlijken en mede daarom zal het met voorstellen komen om het anders te regelen.

Op de opmerkingen van het CDA over het bedrag van € 1,4 miljoen zal schriftelijk gereageerd worden.

Spreker vraagt de heer Langenkamp uit te leggen waarop diens conclusie is gebaseerd dat het in de jaarstukken vaak gaat over incidentele uitgaven in plaats van over structureel geld. De Jaarrekening is namelijk slechts de eindafrekening van begroting en begrotingswijzigingen.

Spreker erkent dat de reservepositie van de provincie goed is en dat dit het Rijk ertoe kan verleiden die reserve af te romen, maar het lijkt hem niet goed het geld in allerlei bestemmingsreserves te stoppen zolang er geen plannen zijn die direct uitgevoerd kunnen worden. Het is dan veel duidelijker alle nog te besteden gelden in de algemene reserve te storten. De staten, die uiteindelijk het budgetrecht hebben, kunnen daar dan hun voordeel mee doen.

De heer VEENSTRA meent dat niet een mogelijke afroming door het Rijk maar slechts de maatschappelijke vraag in de provincie aanleiding kan zijn om actie te ondernemen.

De heer LOOMAN wil niet de truc toepassen waardoor het lijkt dat er minder geld is dan er in werkelijkheid is. Het Rijk zal zo'n truc ook gauw doorzien, want ook een grote reserve zal een goede onderbouwing moeten hebben, wil aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden voldaan.

Drenthe is er niet gelukkig mee dat het Rijk heeft besloten € 800 miljoen uit de reserves van de provincies te halen en het zal dan ook laten weten dat het op z'n best eens en nooit weer mag gebeuren. In IPO-verband wordt aan voorstellen gewerkt om zelf iets met dit geld te doen, voorstellen die de rijksbegroting wel enigszins ontlasten. Hoeveel geld Drenthe uiteindelijk moet inleveren, is nog niet bekend - eigen berekeningen wijzen in de richting van € 20 miljoen, maar als wordt gelet op de uitkering uit het Provinciefonds zal het een heel ander bedrag worden - het is alleen duidelijk dat de provincies samen € 800 miljoen moeten afstaan. Den Haag bepaalt het beleid en tegen de uitkomst ervan kan alleen geprotesteerd worden.

Dividend wordt in de begroting altijd heel defensief ingeschat en sprekers ervaring is dat die altijd hoger uitpakken. Het college wil een strakkere begroting, waardoor aan het eind van het jaar dicht bij nul wordt uitgekomen. Daartoe moeten de inkomsten, dus ook de dividenden, beter geraamd worden - en het is dan wellicht handiger Essent te vragen wat zij denken aan dividend uit te keren - en moet alleen worden uitgegaan van ambities die in een bepaald jaar ook werkelijk waargemaakt kunnen worden.

Over het instellen van een reserve moeten de staten een besluit nemen. Dat nu wordt voorgesteld een bestemmingsreserve stads- en dorpsvernieuwing in te stellen, heeft ermee te maken dat VROM speciaal voor dit doel geld beschikbaar heeft gesteld. Dit geld wordt in de nieuwe reserve geparkeerd totdat de plannen voor besteding zijn opgesteld en uitgevoerd; daarna wordt de reserve weer opgeheven.

Mevrouw MULDER vraagt of het college al enig idee heeft van de datum van opheffing en of, als het geld dit jaar nog wordt besteed, het niet gewoon in de exploitatie kan worden opgenomen.

De heer LOOMAN wijst erop dat het college nog voorstellen moet ontwikkelen die passen binnen het doel van deze reserve, maar dat ervan uitgegaan mag worden dat de bestemming in 2008 weer wordt opgeheven.

In de huidige versie van de Voorjaarsnota staat nog dat het college de Voorziening kunstwerken nog even wil handhaven. In de Voorjaarsnota 2007 plus zal het college met een integraal verhaal komen. Vooralnog ziet spreker geen verband met de hoogte van de MRB.

De heer VEENSTRA vraagt de gedeputeerde hoe hij de financiële positie van de provincie van dit moment inschat.

De heer LOOMAN zegt dat die positie gewoon goed te noemen is, maar dat die positie altijd moet worden afgezet tegen wat de provincie nog allemaal wil doen. Een goede financiële positie is gewoon nodig om alle ambities waar te maken.

Ook het college wil van het "telefoonboek" af. Er wordt getracht een document te maken waarin op hoofdlijnen staat wat in relatie tot de voornemens tot stand is gebracht.

Met de heer Van der Tuuk is spreker van mening dat het overschot te groot is, er moet veel dichter bij nul worden uitgekomen.

Het college neemt de aanbevelingen van de accountant over; de commissie krijgt het managementletter alleen ter kennisneming voorgelegd, maar de commissie kan ervan uitgaan dat het college daar net zo serieus mee omgaat als met de aanbevelingen die in het accountantsrapport zijn opgenomen.

De door de heer Van der Tuuk gesignaleerde trend als zou Drenthe op het punt van interne beheersing wat achterlopen bij de andere provincies, herkent spreker niet. De op pagina 7 in het benchmark genoemde cijfers zijn niet absoluut, er wordt alleen mee aangegeven waar Drenthe nog wat meer moet doen. Maar Drenthe doet er alles aan om de grafiek weer rond te krijgen.

De heer UDDING wijst erop dat altijd 100 scoren niet per definitie goed is. Een score van 70 betekent ook niet automatisch dat het niet goed gaat.

De heer LOOMAN erkent dat het misschien wel niet goed is naar een score van 100 te streven, omdat daarvoor te veel uit de kast moet worden gehaald. De middelen om iets te bereiken en het resultaat moeten met elkaar in evenwicht zijn, maar de deukjes zijn wel aandachtspunten.

De heer UDDING meent dat dit dan ook geldt voor de afwijkingen richting de buitenkant.

De heer LOOMAN zegt dat het treasurybeleid dat enkele jaren geleden door de staten is vastgesteld, opnieuw onder de loep wordt genomen om te zien of daarin verbeteringen mogelijk zijn.

De hoge liquiditeit aan het eind van 2006 was een incident, veroorzaakt door het storten door het Rijk van de grote afkoopsom voor het beheer en onderhoud van de N34.

De heer OOSTERLAAK neemt aan dat het college toch wel wist dat dit grote bedrag in een bepaalde periode zou worden overgemaakt. In dat geval had ervoor gezorgd kunnen worden dat het geen dag op de rekening zou blijven staan.

De heer LOOMAN is het hiermee eens. Het Rijk kondigt echter niet drie maanden van tevoren aan dat het bedrag op een bepaalde datum wordt gestort. Het is echt 's morgens de envelop openscheuren en zien dat het bedrag is overgemaakt. Daarna is zo snel mogelijk bekeken hoe dit bedrag tegen een voor de provincie zo gunstig mogelijke opbrengst kon worden weggezet.

De heer UDDING wijst erop dat het als liquide middelen boeken van een bedrag niet automatisch betekent dat het geen rente oplevert.

De heer LOOMAN weet niet wat op het moment dat het bedrag werd gestort het voordeligst was, maar het beleid moet zijn dat grote bedragen zo snel mogelijk tegen zo klein mogelijke risico's moeten worden weggezet.

In de Voorjaarsnota PLUS zal het beeld voor 2008 zo helder mogelijk worden neergezet en zal tevens een doorkijkje worden gegeven naar de jaren 2009 en verder, zonder de financiële ruimte voor de komende vier jaren meteen erg vast te leggen. Het moet mogelijk zijn om in de cyclus van planning en control jaarlijks in een discussie met de staten tot een bijstelling van het beleid te komen.

De heer KLAVER vraagt of dit betekent dat de gedeputeerde de komende vier jaar de staten ook de ruimte laat om financiële invloed uit te oefenen.

De heer LOOMAN zegt dat het college half juni met voorstellen zal komen, waarna de staten vervolgens de uitgangspunten bepalen waarmee het college rekening heeft te houden bij het opstellen van de Begroting 2008. Daarbij wordt voor de jaren daarna aangegeven wat voortzetting van dit beleid betekent. Maar de staten hebben het budgetrecht.

De heer KLAVER is blij dat er in juli geen dichtgetimmerde begroting voorligt.

De heer LOOMAN zegt dat het dan nog slechts gaat om het op geld zetten van de ambities van het college. De uitkomst van de discussie daarover wordt vertaald naar de Begroting 2008.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw MULDER is benieuwd te horen hoe het zit met de leningen voor de ambtenaren.

De heer LOOMAN zegt dat er sinds 1 januari 2007 geen leningen meer worden verstrekt.

De heer UDDING vraagt of de portefeuille leningen is afgestoten.

De heer LOOMAN zegt dat ambtenaren geen hypotheek meer kunnen afsluiten bij de provincie. De oude leningen lopen gewoon door.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de clou van zijn opmerking dat in de Jaarstukken sprake is van veel eenmalig geld was dat dit eigenlijk moet worden gebruikt voor structurele uitgaven.

De heer OOSTERLAAK is blij dat het college de ambitie heeft strakker te begroten. De informatie naar de staten toe mag best uitgebreid zijn, maar die informatie moet dan wel zo gerepresenteerd worden dat iedereen daaruit op kan maken, waarover het gaat.

Mevrouw MULDER stelt vast dat de SP eigenlijk een populaire korte versie van de jaarstukken wil, die dan ook op het internet kan worden geplaatst. Die was er altijd wel, maar is nu kennelijk verdwenen.

De heer VAN DER TUUK mist het antwoord op zijn opmerking over de aanbestedingen.

De heer LOOMAN wijst erop dat de provincie de intentie heeft verstandig met incidentele inkomsten om te gaan. Een goede en slimme oplossing is die mede te gebruiken voor cofinanciering van Europese programma's. Maar er zal steeds naar bevind van zaken gehandeld worden.

De heer LANGENKAMP vraagt wat het college gaat doen met de Voorziening kapitaalslasten kunstwerken, waarover ook de accountant een opmerking heeft gemaakt.

De heer LOOMAN zegt dat het college nagaat of het nog wel verstandig is ieder jaar € 1,3 miljoen te sparen voor uitgaven die over veertig jaar gedaan moeten worden, of dat het misschien beter is die middelen voor doelen op veel kortere termijn te gebruiken. Dat is een politieke vraag die bij de behandeling van de Voorjaarsnota PLUS aan de orde komt.

Het college heeft de bedoeling de jaarstukken meer politiek te maken. De discussie tussen staten en college moet gaan over de hoofdlijnen van het beleid. Daartoe moet het college duidelijk maken wat het wil en wat het kost en zal het dit SMART en langs de weg van de vier W's vorm moeten geven. Behalve een Europees aanbestedingsbeleid, geldt in dit huis een aanbestedingsbeleid, waarbij beneden een bepaald bedrag een op een kan worden aanbesteed en waarbij boven een bepaald bedrag ten minste drie offertes moeten worden gevraagd.

10. Statenstuk 2007-282: 4^e wijziging Begroting 2007

Mevrouw MULDER vraagt het college de wijziging op het programmaonderdeel 37106, Verbetering vestigingsfactoren kernzones wat uitgebreider toe te lichten. Het is haar nu niet duidelijk wat er voor dit geld precies wordt gedaan.

De heer VAN DER TUUK vraagt met betrekking tot programmanummer 8.08 of de provincie substantiële risico's loopt als de uitvoering van dat soort programma's niet helemaal conform de regels gaat.

De heer LOOMAN wijst erop dat de staten hebben bepaald dat de Reserve flexibel beleid wordt aangewend voor cofinanciering van het Kompas. Het geld is gewoon besteed aan een deel van de proceskosten.

De vraag van de heer Van der Tuuk zal schriftelijk worden beantwoord.

11. Brief van het college van GS van 28 februari 2007 over beantwoording toezegging toekomstvastheid Stichting VVV Drenthe Plus

De heer DOHLE zegt zijn inbreng al aan alle commissieleden te hebben gemaald. Het gaat erom dat de provincie ruim een ton beschikbaar stelt voor de bouw van een webbase door de Stichting VVV Drenthe Plus en dat de Stichting Marketing Drenthe daarna per jaar € 15.000,- moet betalen voor het gebruik van de gegevens. Wordt niet betaald dan worden de URL's van twee sites niet vrijgegeven.

Dat twee instanties die hetzelfde doel nastreven op deze manier met elkaar omgaan, is voor de toekomst niet hoopgevend. De provincie, die op dit terrein toch de regie voert, moet ervoor zorgen dat alle neuzen zeer snel in dezelfde richting wijzen en zij moet daarbij, ondanks het feit dat het twee zelfstandige stichtingen betreft, niet al te terughoudend zijn. De Stichting Marketing Drenthe is immers gewoon een verlengstuk van het provinciaal beleid.

Wat denkt de gedeputeerde nu te doen? Komt hij pas in actie wanneer beide partijen erom vragen, terwijl de provincie eigenlijk een van die partijen is? Spreker dringt aan op een actiever beleid.

Naar aanleiding van het mailtje dat de staten van de heer Wesselink hebben ontvangen over de URL's merkt spreker op dat de site www.drenthe.nl in wezen ook een portaal moet zijn voor de toerist die informatie zoekt en dus moet verwijzen naar boekingsites. Wordt bij de bouw van de nieuwe site hiermee rekening gehouden en wanneer is die site klaar?

De heer KLAVER zegt dat het CDA zich ernstige zorgen maakt over de ontwikkeling van de promotie van Drenthe. Kent de gedeputeerde de zojuist door de heer Dohle geschetste problematiek? Zo ja, wat heeft hij inmiddels ondernomen om deze problematiek op te lossen?

De gedeputeerde moet op de punten waar dit kan, nadrukkelijk zijn invloed aanwenden, te meer daar beide partijen roepen Drenthe te willen promoten.

Wil de gedeputeerde nog eens nadenken over "een huis voor het toerisme" en kan er voor 27 juni een analyse beschikbaar zijn van de voortgang van de marketing van Drenthe zoals die PS voor ogen staat? Het schijnt allemaal niet soepel te gaan, terwijl er per jaar toch een bedrag van € 1 miljoen aan gemeenschapsgeld in wordt gestoken.

De heer WENDT heeft zich bij lezing van het stuk afgevraagd of het ook werkelijk een laatste bijdrage van de provincie zal zijn. Na de woorden van de heer Dohle is zijn onzekerheid hierover alleen maar groter geworden.

De heer LANGENKAMP zegt dezelfde vragen te hebben als de heer Dohle, want uit het veld komen nog steeds geluiden dat beide instanties rollebollend met elkaar over straat gaan. De afspraak is dat de provincie zich bezighoudt met de promotie en dat de VVV's zich daarmee niet bemoeien. Maar de partijen houden zich kennelijk niet aan die afspraak. Daarom is het zaak dat de gedeputeerde de regie op zich neemt en in overleg met de gemeenten gaat.

Spreker herinnert eraan verleden jaar te hebben gevraagd wanneer het portaal voor de promotie van Drenthe op www.drenthe.nl beschikbaar komt. Het antwoord was toen dat dit hopelijk voor de zomer 2006 zou zijn. Die datum werd niet gehaald en het werd ook niet de herfst 2006 of het voorjaar van 2007, terwijl het van groot belang is dat mensen die op internet www.drenthe.nl intikken niet terechtkomen bij een prachtige foto van het Presidium, maar bij wezenlijke informatie die voor de promotie van Drenthe van belang is. Ook de aanklikbutton is verdwenen.

Spreker hoopt dat het binnenkort allemaal wordt opgelost. Hij geeft toe het verhaal slechts van een kant te hebben gehoord, want ook hij kon de directeur van de VVV Drenthe Plus niet bereiken.

De heer OOSTERLAAK zegt de directeur van de VVV wel te hebben gesproken. Hij heeft de indruk dat de VVV nuttig werk doet, maar veel geld tekort komt, terwijl er wel € 4 miljoen voor de marketingclub is gereserveerd. De VVV weet precies wat het met het geld moet doen.

Spreker snapt niet waarom de staten zich bezighouden met de onderhandelingen tussen de Stichting Marketing Drenthe en de Stichting VVV Drenthe Plus.

De heer VEENSTRA wijst erop dat aan het begin van de vorige statenperiode de kwestie NNBT aan de orde was. De kwestie waarom het nu gaat, heeft niet die omvang, maar is toch wel zorgelijk. Er wordt namelijk meer gepraat over zaken rondom de promotie dan dat er daadwerkelijk gepromoot wordt.

In de voorliggende brief gaat het om een toezegging die gewoon wordt nagekomen.

Spreker steunt het verzoek van het CDA om voor de behandeling van dit onderwerp op 27 juni een notitie van het college te ontvangen waarin duidelijk wordt gemaakt wat er precies aan de hand is en wat de volgende stappen moeten zijn.

De heer DOHLE zegt ook niet te hebben gezegd dat het geld niet mag worden uitgekeerd, maar dat het erom gaat dat de provincie een database financiert en voor de gegevens daaruit moet betalen.

De heer VEENSTRA vraagt of het toegezegde bedrag inmiddels al is uitgekeerd.

De heer LOOMAN wijst erop dat de staten hebben besloten dat de provincie de verantwoordelijkheid neemt voor marketing en promotie en dat de verantwoordelijkheid voor de VVV's bij de gemeenten en het bedrijfsleven moet liggen. Daarbij hebben de staten er wel op aangedrongen de overgang van de oude naar de nieuwe situatie op een nette manier te regelen.

De provincie heeft besloten de Stichting VVV Drenthe Plus met name op ICT-gebied een zachte landing te laten maken omdat zij vanaf nu niet meer op een aanjaagsubsidie van de provincie kan rekenen.

Inmiddels is 80% van het in de brief genoemde bedrag uitgekeerd; de eindafrekening vindt plaats aan de hand van ingediende declaraties.

Voor het op een nette manier overdragen van de verantwoordelijkheid van de Stichting VVV Drenthe Plus voor de marketing naar de nieuwe stichting, is het nodig die nieuwe stichting enige financiële ruimte te geven.

Over het gebruik van URL's wordt gebakkeleid en dat kan natuurlijk niet. De site is immers met overheidsgeld tot stand gebracht.

Na de kwestie NNBT is besloten als provincie niet meteen vooraan te staan om dingen te regelen, maar spreker zal zijn hele bestuurlijke gewicht in de strijd werpen om beide partijen bij elkaar te brengen. Hij

heeft inmiddels een afspraak met de Stichting Marketing Drenthe maar met de VVV's heeft hij nog geen contact kunnen krijgen.

Met de Raad van Toezicht van de Stichting Marketing Drenthe zullen afspraken worden gemaakt over de besteding van het bedrag van viermaal € 1 miljoen.

De heer VEENSTRA vraagt of dan op 27 juni een notitie voorligt.

De heer LOOMAN zegt dat hij de commissie dan in ieder geval zal bijpraten over de gesprekken die dan hebben plaatsgevonden en over de lijn die is ingezet.

De heer KLAVER geeft de gedeputeerde ernstig in overweging om ervoor te zorgen dat de commissie voor 27 juni een notitie ontvangt waarin gewoon alles staat.

De heer LOOMAN zegt toe dat hij voor de commissievergadering een notitie zal uitbrengen over de voortgang van de marketing van Drenthe die alle informatie die op dat moment beschikbaar is bevat. Daarnaast behoudt hij zich de vrijheid voor om, zo er dan aanvullende informatie is, die in de commissievergadering te verstrekken.

De heer BAAS zegt dat de site www.drenthe.nl dringend aan een nieuwe opbouw toe is. Er is een systeem aangeschaft waarmee veel gemakkelijker en sneller een website kan worden gebouwd en gevuld, waarbij die website ook nog toegankelijker is voor veel meer mogelijkheden. In het kader van de totale vernieuwing van de website wordt ook het door de heer Langenkamp ter sprake gebrachte onderdeel meegenomen.

De heer LANGENKAMP zegt een jaar geleden van mevrouw Klip hetzelfde antwoord te hebben gekregen.

De heer BAAS wijst erop dat eerst het hele nieuwe systeem moet worden ingevoerd. Dat kost veel geld en dat geld moet er nu komen. De website is ook buitengewoon belangrijk om de burger te bereiken en investeringen in de website hebben daarom bij het nieuwe college een hoge prioriteit.

De heer LANGENKAMP vraagt de gedeputeerde een datum te noemen, want ook mevrouw Klip zei al dat het ombouwen van de site tijd kost en dat alles eerst in orde moet zijn. Maar een website is dynamisch en is eigenlijk nooit klaar.

De heer BAAS zegt dat de commissie ruimschoots voor 27 juni een datum hoort. Het is nu zo dat het oude systeem helemaal wordt weggegooid en wordt vervangen door iets nieuws, terwijl er eerder sprake was van een upgradering, waarbij nog steeds alle informatie met de hand moest worden ingevoerd.

De heer LANGENKAMP vraagt waarom de button is verwijderd en of die weer kan worden toegevoegd.

De heer BAAS zegt de commissie hierover nog te zullen informeren.

TWEEDE TERMIJN

De heer DOHLE zegt dit punt te bespreken omdat binnen de sector een cultuur heerst die niet past bij de ambitie van de provincie om recreatie en toerisme een duw in de rug te geven. Het gaat dus om meer dan enkele incidenten.

Als partijen niet op deze manier willen werken, kan de provincie als subsidiërende en helpende organisatie natuurlijk wel ingrijpen.

De heer LOOMAN merkt op dat de provincie niet zomaar € 4 miljoen weggeeft. Om de ambities en doelstellingen van de provincie te verwezenlijken is een uitvoeringsorganisatie in het leven geroepen. Die uitvoeringsorganisatie moet in het verlengde van de ambities van de provincie werken.

De heer LANGENKAMP vraagt of in de toegezegde notitie ook inhoudelijke informatie over het beleid wordt gegeven. Voor 2007 ligt er inhoudelijk nog helemaal niets vast. Wat gebeurt er in de tweede helft van 2007 voor het bedrag van € 1 miljoen?

De heer LOOMAN zegt in de notitie te zullen aangeven welke afspraken hij met de stichting heeft gemaakt over hoe de uitvoeringsorganisatie de ambities van de provincie gaat uitvoeren.

De heer LANGENKAMP merkt op dat het niet bij woorden moet blijven: er moet daadwerkelijk iets aan de promotie worden gedaan. Het is toch vreemd dat de staten voor 2007 een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar stellen en dat op 1 juni nog niet duidelijk is wat de organisatie hiermee gaat doen?

De heer LOOMAN zegt op 27 juni hierover te zullen rapporteren.

(Schorsing van 15.48 tot 16.00 uur.)

12. Noordelijke Rekenkamer: Jaarverslag 2006, Onderzoeksprogramma 2007/2008 en Begroting 2008

De VOORZITTER heet de heer Nijhuis en mevrouw Pietjouw welkom.

Hij geeft de heer Nijhuis de gelegenheid om een korte toelichting op de stukken te geven.

De heer NIJHUIS zegt dat de begroting is gebaseerd op de begroting die ooit door de stuurgroep onder leiding van de CvdK van Fryslân de heer Nijpels is opgesteld en dat daarop het stijgingspercentage dat Drenthe voor zijn eigen begroting hanteert is toegepast.

De heer BERENDS wil ingaan op het verzoek van de Rekenkamer om het begrotingsoverschot van ruim € 145.000 over 2006 vanwege niet vervulde vacatures te mogen gebruiken voor het onderdeel Wonen uit het Onderzoeksprogramma 2007/2008.

Een meerderheid van de staten van Groningen heeft laten weten aan zo'n onderzoek geen behoefte te hebben en het geld liever teruggestort te willen hebben. De PvdA in Drenthe deelt dit standpunt, want het thema Wonen is naar haar mening al genoegzaam onderzocht.

In bijlage 1 bij het onderzoeksprogramma wordt het armoedebeleid primair een taak en verantwoordelijkheid van Rijk en gemeenten genoemd. Dat is het ook als het om uitkeringen gaat, maar op het gebied van sociale uitsluiting/sociaal beleid heeft de provincie wel degelijk een rol. Laaggeletterdheid, analfabetisme en vroegtijdig schoolverlaten zijn wel degelijk thema's die zich voor onderzoek lenen.

Ooit hebben de staten een motie aangenomen, waarbij € 1 miljoen werd vrijgemaakt voor verbetering van de aansluiting tussen school en werk en voor het vrijwilligersbeleid in de Zuidoosthoek. De Rekenkamer zou eens kunnen onderzoeken of dit geld goed besteed is.

De heer KERSTHOLT merkt op dat zijn fractie zeer hecht aan een goed functionerende Rekenkamer en weet dat daarbij onafhankelijk controlerend onderzoek van essentieel belang is. De fractie accepteert ook dat de Rekenkamer de omvang en diepgang van haar onderzoeken zelf bepaalt. De uitkomsten van de controle door de Rekenkamer zijn, ondanks nut en noodzaak ervan, niet voor alle betrokkenen altijd even leuk.

De output van de Rekenkamer had in de afgelopen jaren wel een onsje meer mogen zijn. Puur cijfermatig, dus los van de inhoud, was de verhouding tussen prijs en prestatie wat ondermaats.

Op haar website stelt de Rekenkamer zelf al de vraag wie haar controleert. Het door de Rekenkamer zelf bedachte antwoord is: niemand en iedereen.

Spreker meent dat PS best een mening mogen hebben over de bedrijfsvoering van de Rekenkamer en daarom stelt hij een opmerking van bestuur en directie over de controle van de Rekenkamer wel op prijs.

In het bedrijfsleven is het gebruikelijk om in de jaarrekening de totale kosten die het College van bestuur voor zijn bemoeienissen heeft gemaakt, op te nemen. Die post ontbreekt in de voorliggende jaarrekening.

Voor besteding van het overschot zijn wel mooie plannen gemaakt, maar hoe denkt de Rekenkamer die uit te voeren als er een tekort aan personeel is?

Gemiddeld verdienen de personeelsleden per jaar € 75.000,--. Goede mensen die goede prestaties leveren, moeten goed betaald worden, maar kan dit hoge bedrag worden toegelicht?

Op zich heeft de VVD geen bezwaar tegen het aanwenden van het overschot van € 145.000,-- voor nieuw onderzoek, want de tanden van de Rekenkamer moeten scherp blijven, maar dan moet er wel sprake zijn van een hogere output

Hoe gaat de NRK op korte termijn de personele bezetting verhogen en op het gewenste niveau brengen?

In het rapport van De Lokale Rekenkamer staan voorstellen om de doelmatigheid en doeltreffendheid te verhogen. Welke voorstellen hiervan neemt de NRK over?

Welke instanties zal de NRK om assistentie vragen om tot een vergroting van de productie te komen?

Wordt gedacht aan regionale hogescholen, die veldwerk kunnen doen, waarbij de NRK de regie houdt?

Welke verhouding tussen eigen personeel en ingehuurd personeel vindt de NRK, mede gelet op de kwaliteitseisen en de eigen span-of-control, nog verantwoord?

Overweegt de NRK ook rapporten te produceren die qua doorlooptijd wat korter zijn en daardoor voor een verhoging van de productie kunnen zorgen?

De VVD hoopt dat de tanden van de Rekenkamer scherp zullen blijven.

De heer LANGENKAMP zegt dat zijn fractie tevreden is over de onderzoeken en de gepresenteerde resultaten.

Omdat de heer Kerstholt al veel van zijn vragen heeft gesteld, zal spreker zich beperken tot enkele punten van kritiek richting PS en GS.

De NRK zegt in haar verslag allerlei briefings te organiseren om PS te informeren. De Rekenkamer werkt ook voor PS en het is dan jammer dat GS nogal eens voor hun beurt spreken. Bij de behandeling van de voorliggende stukken moeten GS dan ook zoveel mogelijk zwijgen en misschien is het zelfs wel beter dat zij de statenzaal verlaten.

GroenLinks ziet wel degelijk het nut in van een onderzoek naar het wonen en de fractie zou ook blij zijn met een onderzoek naar mogelijkheden om de armoede beter te bestrijden.

Met het overhevelen van niet gebruikt geld stemt spreker alleen in als daarvoor een goede onderbouwing wordt gegeven.

De heer WENDT merkt op dat zijn fractie er niet zoveel problemen mee heeft om wanneer het overschot goed kan worden ingezet, dit over te hevelen.

Bijlage 1 Aandachtspunten en groslijst bevat overigens wel erg veel negatieve punten. Is het echt niet mogelijk een onderzoek te starten naar het armoedebeleid?

Twee vacatures op vier structurele arbeidsplaatsen is te veel, want dan blijven de resultaten sowieso wat onder de maat.

De ChristenUnie is wel content met de tot nu toe verschenen rapporten; de fractie hoopt dat de Rekenkamer met de volledige formatie een echte serieuze start zal maken en met rapporten komt op basis waarvan de staten kunnen komen tot een verbetering van het beleid.

De VOORZITTER vraagt of de ChristenUnie de onderbouwing van de overheveling wel voldoende vindt.

De heer WENDT bevestigt dit.

Mevrouw MULDER zegt dat haar fractie vertrouwen in en waardering voor de Rekenkamer heeft, maar dat dit niet automatisch betekent dat haar fractie voor overheveling van overschotten is. Kan de Rekenkamer duidelijk maken welke onderzoeken niet door kunnen gaan als dit geld niet wordt overgeheveld? Kan ook meegedeeld worden hoe de discussie in Groningen is verlopen?

De heer NIJHUIS zegt voor het doorschuiven van het overschot te pleiten omdat vanuit de staten de vraag is gekomen of niet wat vaker korte onderzoeken, quick scans, kunnen worden gedaan. Tot op heden is daar in overleg met de Programmaraad niet voor gekozen, maar als de Rekenkamer hiertoe toch overgaat, zijn er extra middelen nodig. Maar het is uiteraard de politieke keuze van de staten om daar al dan niet mee in te stemmen.

De Rekenkamer heeft binnenkort overleg met de nieuwe Programmaraad over de soort en het type onderzoeken.

Spreker dankt de heer Kerstholt voor diens opmerkingen over nut en noodzaak van de Rekenkamer en het laten zien van de tanden.

Natuurlijk wordt de Rekenkamer door accountants gecontroleerd, maar in principe is de Rekenkamer een onafhankelijk orgaan en is alleen kritiek van de staten de controle. Maar er is geen instelling die boven de Rekenkamer staat en haar controleert.

Wat de beloning van het personeel betreft volgt de Rekenkamer de provincie Drenthe. Maar de positie van de Rekenkamer op de arbeidsmarkt is geen gemakkelijke. Den Haag heeft bepaald dat het hele land in een klap moest worden voorzien van Rekenkamers en Rekenkamercommissies, waardoor in korte tijd veel instanties op de arbeidsmarkt bezig waren goed personeel te vinden. Het doen van rekenkameronderzoek is een vak apart en het valt dan ook niet mee goed personeel te vinden: de concurrentie is heftig en bij een gering aanbod en een grote vraag ontstaat natuurlijk wel een bepaald economisch plaatje. Maar de Rekenkamer blijft zo goed mogelijk binnen de randvoorwaarden die samen met de personeelsafdeling van de provincie zijn opgesteld. Bij vacatures is ook altijd dankbaar gebruikgemaakt van de diensten van de personeelsafdeling.

In overleg met de Programmaraad is destijds nadrukkelijk gekozen voor een kwalitatief hoogwaardige vorm van onderzoek, "klassiek onderzoek" zoals ook de Algemene Rekenkamer dat doet. Die keuze was ook door de stuurgroep in het zogenaamde visiedocument opgeschreven.

Aan het doen van zogenaamde quick scans zit wel het gevaar dat de Rekenkamer een soort van adviesbureau wordt. Dat wil de NRK per se niet zijn en zij hoopt dat de staten dit standpunt steunen.

Het beeld dat in het rapport van De Lokale Rekenkamer is opgeroepen, verdient wel enige correctie. Het presenteren van cijfers die leiden tot een omgekeerde evenredigheid, zorgt voor een verkeerd beeld. Zo heeft Zeeland volgens dat rapport de allerduurste Rekenkamer. Maar als schaal en draagvlak klein zijn, zijn de kosten per inwoner altijd hoger. Het Noorden heeft in die berekening dan ook de een na duurste Rekenkamer. Toch is de NRK beduidend goedkoper dan de Algemene Rekenkamer.

Over welke onderzoeken worden gedaan, wordt vooral met de Programmaraad gesproken.

Als de staten de Rekenkamer de mogelijkheid willen geven ook de wat kortere onderzoeken te doen, moeten zij het overschot over 2006 doorschuiven. Daarbij moet er ook rekening mee worden gehouden dat de Rekenkamer vanwege het feit dat een van de provincies niet haar pro rata deel wilde bijdragen, al een lager budget heeft dan waarvan oorspronkelijk was uitgegaan.

De heer VEENSTRA vraagt hoe de Groningse commissie dacht over het doorschuiven van het bedrag van € 145.000,--.

Mevrouw PIETJOUW antwoordt dat de staten zich er nog niet over uitgesproken hebben, maar dat in de Commissie Bestuur en Financiën de fracties van PvdA, CDA en VVD er in principe tegen waren. GroenLinks en de SP hadden er geen bezwaar tegen, omdat dit niet bestede geld zou kunnen worden gebruikt voor een versnelling van het onderzoeksprogramma.

Voor de vervulling van de vacatures die verleden jaar zijn ontstaan, zijn vanaf mei/juni de eerste gesprekken gevoerd en met ingang van 1 januari 2007 zijn twee vacatures vervuld. Voor een andere vacature zal vanaf volgende week via de website geworven worden. Het is gewoon lastig om goede mensen

binnen te halen. De Rekenkamer wil mensen met ervaring, mensen die weten wat het is om rekenkameronderzoek te doen. Het is een métier apart en een medewerker moet zich steeds rekenschap geven van in welke context en setting hij zich beweegt. Van alle reacties die op de eerdere vacatures binnenkwamen, kon daardoor driekwart meteen de prullenbak in.

Omdat er tot nu toe geen projectleider was, is een projectleider ingehuurd en een aantal externen aangevraagd. Elk onderzoek wordt door een gemixt team gedaan, want met name vanwege de kwaliteit wil de NRK altijd een vinger in de pap houden.

Er is inmiddels een projectleider aangenomen, die zich nu inwerkt en spreekster is heel blij dat die niet meer hoeft te worden ingehuurd, want het managen van externen heeft haar bijzonder veel tijd gekost. Er wordt, afhankelijk van het type onderzoek, wel assistentie ingehuurd om de productie te verhogen. Voor het onderzoek naar toerisme en recreatie dat binnenkort van start gaat, zijn contacten gelegd met een bureau van de RuG en wordt bekeken of er misschien ook nog enkele mensen van de Hanzehogeschool bij betrokken kunnen worden. Voor het onderzoek naar de mobiliteit, dat zich nu in de rapportagefase bevindt, is zowel capaciteit als expertise ingehuurd van een gerenommeerd onderzoeksingenieursbureau.

Van lokale Rekenkamers is geen verzoek binnengekomen om te participeren in onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid.

De heer KERSTHOLT zegt dat zijn vraag was welke van de aanbevelingen over productieverhoging van De Lokale Rekenkamer door de NRK worden overgenomen.

Mevrouw PIETJOUW wijst erop dat veel aanbevelingen uit het evaluatierapport in het Jaarverslag 2006 terugkomen. Het gaat om veel meer inzicht in de bedrijfsvoering en het van tevoren sturen op inzet van mensen en middelen. Spreekster zou vooral het laatste graag doen, maar met de ervaringscijfers van nu kan zij nog steeds niet aangeven dat een onderzoek een bepaald aantal uren mag kosten en dat daaraan zoveel mensen kunnen werken. Het heeft enerzijds te maken met het feit dat er nog mensen worden opgeleid en anderzijds met dat het soms wat langer duurt om informatie van de provincies te krijgen. Ook de provincies moeten nog aan het bestaan van de Rekenkamer wennen. Spreekster verwacht vanaf 2008 zeker van de ervaringscijfers gebruik te kunnen maken, maar vooralsnog stuurt zij vooral op strategische publicatiemomenten.

Een groot deel van de aanbevelingen van De Lokale Rekenkamer is dan ook terug te vinden in het Jaarverslag. De andere aanbevelingen hadden betrekking op de onafhankelijkheid en zaken die in het onderzoeksprotocol staan. Daarin zullen nu wel wijzigingen worden aangebracht.

De heer KERSTHOLT zegt voornamelijk te hebben gedoeld op het gebruikmaken van expertise van anderen. De NRK is wel van goede wil en houdt vast aan haar onafhankelijkheid en deskundigheid, maar als de capaciteit niet groter wordt, kan de Rekenkamer niet genoeg voor de staten doen. De VVD gunt de Rekenkamer het extra geld dat in een eerder jaar niet gebruikt is, maar dan moet wel eerst duidelijk zijn dat dit geld goed kan worden ingezet en dat het rapporten oplevert met verbeterpunten, waaraan de staten ook werkelijk wat hebben.

De heer Nijhuis zegt steeds dat het zo moeilijk is personeel te krijgen, maar een schilder heeft het ook moeilijk als hij personeel moet hebben.

De heer NIJHUIS begrijpt heel goed dat het rapport van De Lokale Rekenkamer kritisch van toon is, maar hij vindt wel dat ervoor opgepast moet worden appels met koeien te vergelijken. De Lokale Rekenkamer is niet alleen adviseur maar tegelijkertijd onderzoeksbureau. De Lokale Rekenkamer gaat voor een gemeente uit van een bijdrage van € 1,-- per inwoner, maar is heel kritisch op de prijs van € 0,41 per inwoner voor de NRK.

Ook als het om de output gaat, moeten gelijkwaardige dingen worden vergeleken. In overleg met de Programmaraad is zeer nadrukkelijk gekozen voor hoogwaardig en zeer diepgaand onderzoek. Dat is een andere vorm van onderzoek dan een quick scan. Ook onderzoeksrapporten zijn natuurlijk niet altijd

te vergelijken. De NRK heeft op basis van het eigen visiedocument van de staten gekozen voor deze manier van werken.

De heer KERSTHOLT wijst erop dat wanneer mevrouw Pietjouw om wat voor reden dan ook te weinig mensen heeft, er gewoon te weinig gebeurt.

De heer NIJHUIS meent dat die uitspraak niet zomaar gedaan kan worden, want de NRK heeft heel redelijk aan haar opdracht voldaan.

De NRK was de eerste provinciale Rekenkamer, de Rekenkamer kwam op 1 januari van 2005 in dienst met niets: er was geen bureau, geen directeur en geen programma. De NRK ging daarom feitelijk pas na de zomer van 2005 van start. De NRK heeft daarom wielen moeten uitvinden waarvan de andere Rekenkamers volop gebruik konden maken.

De Lokale Rekenkamer heeft deze aspecten onvoldoende meegewogen en daarom was spreker over hun rapport zo kritisch.

Spreker blijft van mening dat rekenkameronderzoek diepgaand moet zijn en hij is dan ook gelukkig dat er van de staten voor die onderzoeken complimenten kwamen.

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER verzoekt de commissie vooral duidelijk te zijn over de overheveling.

De heer BERENDS stelt vast dat het niet aan de website van de NRK kan liggen dat de vacatures zo moeilijk kunnen worden vervuld, want vanwege die website kon €20.000,- op advertentiekosten worden bespaard.

Het is spreker niet duidelijk welk onderzoek nu in het derde kwartaal van 2007 wordt uitgevoerd: cultuurbeleid en/of woningbouwproductie. Is dit mede afhankelijk van de overheveling of wordt hierover nog gediscussieerd met de Programmaraad?

De heer NIJHUIS zegt dat het laatste het geval is.

De heer BERENDS deelt mee dat zijn fractie voorlopig niet akkoord gaat met de overheveling; het definitieve standpunt zal in de statenvergadering worden meegedeeld.

De heer KERSTHOLT zegt dat zijn fractie de NRK best meer geld wil geven, maar daar dan ook meer voor terug wil hebben. Het is hem onvoldoende duidelijk waar dat extra geld voor nodig is. De staten zijn natuurlijk geen programmaraad, maar spreken zich nu slechts uit over het bedrijfsmatige toezicht.

De NRK moet met een actieplan komen om het aantal fte's dat nodig is, vervuld te krijgen. Dat zal, mede vanwege de hoge eisen die aan het personeel worden gesteld, best moeilijk zijn, maar de NRK kan niet van de staten verwachten dat zij maar geld geven en daarbij zeggen dat de Rekenkamer maar moet zien wat zij ermee doet. Dus ondanks het feit dat er al een wat vaag plan is voor de besteding van het bedrag van €145.000,- is de VVD niet van plan dit geld nu al te geven. Quick scans zijn dan misschien wel een goede bestedingsmogelijkheid.

Op zijn vraag over de kosten van het bestuur is nog geen antwoord gekomen.

De heer LANGENKAMP meent dat juist omdat de Programmaraad beslist of het quick scans worden of een ander onderzoek, nu eigenlijk geen goede beslissing kan worden genomen over de overheveling. Spreker voelt wel wat voor quick scans als dat kan voor dit bedrag, maar hij kan zich ook goed vinden in de redenering van de VVD. Dan moet de beslissing maar aangehouden worden tot wat meer bekend is over het standpunt van de Programmaraad.

De heer WENDT kan zich bij de laatste opmerking van de heer Langenkamp aansluiten, want €145.000,- overboeken en er dan ook niets mee kunnen doen, heeft ook geen zin.

Mevrouw MULDER deelt die mening.

Het CDA vindt het goed dat om de kwaliteit van de onderzoeken te waarborgen, wordt gezocht naar een mix van inhuur van personeel en eigen mensen.

Levert de monitoring van de op pagina 3 van het onderzoeksprogramma genoemde onderwerpen ook nog aanbevelingen voor de staten op?

De heer NIJHUIS zegt dat het aan de staten is om te beslissen over extra geld. Het lijkt hem ook een werkbare route dat de staten de NRK vragen met voorstellen te komen. Dit punt zal worden ingebracht in de Programmaraad.

De heer BERENDS vraagt wanneer de Programmaraad vergadert.

De heer NIJHUIS zegt dat de raad op 11 of 25 juni vergadert, dus in ieder geval op korte termijn.

Mevrouw PIETJOUW zegt dat de kosten voor het college van bestuur in 2006 totaal € 40.000,-- waren. De reis-, verblijf- en cateringkosten waren iets meer dan € 3.000,--.

Het overschot over 2006 is veroorzaakt doordat er twee vacatures waren. Medio 2006 is de werving van personeel begonnen en per 1 januari 2007 zijn twee mensen aangesteld. Die vacatures zijn nu dus vervuld.

De monitoring leidt in principe niet tot een product dat PS te zien krijgen.

De heer OOSTERLAAK vindt het moeilijk te bepalen of de provincie van de NRK waar voor haar geld krijgt, omdat de Rekenkamer onafhankelijk is. Misschien is het wel goed na een aantal jaren de Rekenkamer te evalueren.

De fractie van de SP is niet enthousiast over het fenomeen overheveling en ziet dus graag dat een andere oplossing wordt gevonden.

De heer BERENDS is het nog niet duidelijk of het overschot van € 145.000,-- is toe te schrijven aan twee vacatures.

Mevrouw PIETJOUW herhaalt dat dit overschot is ontstaan doordat in 2006 twee vacatures zijn ontstaan die pas per 1 januari 2007 weer zijn vervuld.

De VOORZITTER constateert dat alle fracties op dit moment tegen overheveling van het overschot van 2006 naar 2007 zijn, maar wel bereid zijn hiermee in te stemmen als voor de besteding van dit bedrag goede voorstellen voorliggen.

Vervolgens dankt spreker mevrouw Pietjouw en de heer Nijhuis voor hun komst en hun bijdrage aan de discussie.

13. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 16.46 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 27 juni 2007.

, voorzitter

, commissiegriffier

TOEZEGGINGEN, gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 23 mei 2007.

Pagina

10. De heer LOOMAN zegt toe dat op de opmerking van het CDA over het bedrag van € 1,4 miljoen schriftelijk gereageerd zal worden.
13. De heer LOOMAN zegt toe dat de vraag van de heer Van der Tuuk over programmanummer 8.08 schriftelijk zal worden beantwoord.
15. De heer LOOMAN zegt toe dat de commissie voor 27 juni een notitie zal ontvangen met alle beschikbare informatie over de voortgang van de marketing van Drenthe.
15. De heer BAAS zegt toe dat de commissie ruimschoots voor 27 juni zal horen wanneer de website zal zijn vervangen.
15. De heer BAAS zegt toe dat de commissie zal horen waarom de doorklikbutton van de website is verwijderd en of die weer kan worden toegevoegd.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie
(tot en met vergadering van 23 mei 2007 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	06-04-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe het schema van aftreden van de leden van de RvC van Essent aan de commissie toe te sturen.		✓
2.	25-05-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe nadere informatie te verstrekken over de actualisatie van de vaarweg Meppel - de Punt.		
3.	19-10-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA deelt mee dat bij de schriftelijke beantwoording van de vragen ook zal worden meegedeeld welk deel van het ambtelijk apparaat nog deze collegeperiode kan worden gescreend.		✓
4.	19-10-2005 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de vraag over het programma zorg schriftelijk wordt beantwoord.		✓
5.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten nog voor de begroting voorstellen krijgen voorgelegd met betrekking tot het probleem bij de VVV.		✓
6.	27-09-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe de staten over de aantallen bezwaren als gevolg van het nieuw functiewaarderings-systeem schriftelijk te zullen informeren.		✓
7.	27-09-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe na te zullen gaan of voor de toekomst andere vormen van financiering niet aantrekkelijker zijn.		✓
8.	24-01-2007 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de commissie per e-mail geïnformeerd zal worden over het standpunt van de andere provincies met betrekking tot de ondertekening van het manifest over het gebruik van open source software.		✓
9.	24-01-2007 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de commissie een brief zal ontvangen over de afwerking van de lijst van toezeggingen.		✓
10.	23-05-2007 SC BFE	De heer LOOMAN zegt toe dat op de opmerking van het CDA over het bedrag van € 1,4 miljoen schriftelijk gereageerd zal worden.		✓
11.	23-05-2007 SC BFE	De heer LOOMAN zegt toe dat de vraag van de heer Van der Tuuk over programmanummer 8.08 schriftelijk zal worden beantwoord.		✓
12.	23-05-2007 SC BFE	De heer LOOMAN zegt toe dat de commissie voor 27 juni een notitie zal ontvangen met alle beschikbare informatie over de voortgang van de marketing van Drenthe.		
13.	23-05-2007 SC BFE	De heer BAAS zegt toe dat de commissie ruimschoots voor 27 juni zal horen wanneer de website zal zijn vervangen.		

14.	23-05-2007 SC BFE	De heer BAAS zegt toe dat de commissie zal horen waarom de doorklikbutton van de website is verwijderd en of die weer kan worden toegevoegd.		
		Lange termijn		
1.	17-05-2006 PS	De heer WEGGEMANS zegt toe dat het college met voorstellen zal komen gericht op het MKB en de toeristische sector ten aanzien van de regelingen die nog in stand gehouden kunnen worden, en daarbij duidelijk zal maken wat hiervan de financiële consequenties zijn.	Mei/juni 2007 brief naar PS	
2.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat voor het eind van het jaar een inventarisatie zal worden gegeven van de risico's in de deelnemingen.	Juni 2007 brief naar PS	
3.	27-09-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de staten via het Sociaal Jaarverslag op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen in het nieuwe beoordelingssysteem.		√
4.	08-11-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat wanneer dit mogelijk is, een EPC wordt losgemaakt op het totaal aan investeringen.		√
		Moties		